

mike u teologiji, da teologiju prožmemo duhom istraživanja i oblikovanja istine u ljubavi i strpljenju. Kršćanstvu je danas više nego ikada potrebna teologija pomirenja.«

Zbog svoje služiteljske zadaće teologija je vremenita. Ona mora ljudima jednog određenog vremena reći, odnosno proreći Poruku, i znanstveno je osvijetliti.

Ako uočimo vremenitost teologije, bivamo otvoreniji prema onome što je staro u teologiji i prema onome što je u njoj novo. Ono što je u teologiji staro, za naše doba možda nefunkcionalno, ne smije se prezreti, jer je za svoje doba bilo baš primjereno, predstavljalo je jednu stepenicu k omeve današnjem, kao što i današnje predstavlja stepenicu prema budućem u teologiji. Teologiju ne procjenjujemo po tome je li stara ili nova, već po tome je li vjerna Objavi i Božjem narodu, gradi li iz izvora vjere i govori li razumljivo svome vremenu.

»U ZRCALU«

Stjepan Krčmar, U zrcalu, Društvo sv. Cirila i Metoda, Zagreb, 1970.

Veljko Vučetić

Steta što se Stjepan Krčmar redovito ne javlja u našoj periodici, jer, sudeći po novelama tiskanim u posljednjoj knjizi, on ima što reći, dapače obogatio bi našu literaturu posebnim stilom koji u nas nedostaje. Poznata je uzrečica: stíl je čovjek; toj tvrdnji bismo morali dodati priznatu činjenicu da svi pisci u svojim djelima opisuju svoj svijet, sudbinu svoje duše, zapažanja koja su duboko doživljavali.

Krčmar je kao novelist u prvom redu pisac svoga iskustva, promatrana sa stajališta kršćanske inspiracije. Njegova je vizija egzistencijalna sudbina čovjeka, sudbina duše u kojoj vrvi grijeh ili vrlina. Krčmar uzima tu činjenicu kao temeljni kredo svojih literarnih ostvarenja, pa se i ne zanima toliko estetskom strukturom djela. Sav je u konfesiji, sav u ispovjednom tepanju. Posljedica je takve impostacije određena ogoljelost djela, njezina etička primarnost. S druge strane, tempo radnje dobiva na dramatičnosti i duhovnoj ljepoti.

Bilo bi vrijedno, u povodu ove knjige, dotaknuti se etičkog i estetskog u djelima religiozne književnosti. Krčmar nas upravo na to nuka.

Čini se da je etičko, kao duhovna literarna dimenzija, primarno u tak-

voj literaturi, a da se estetsko neminovno gubi kao nepotrebna didaskalija. Pa ipak, potrebno je istaknuti da se osiromašena etička dimenzija vrlo brzo udaljuje od osnovnih literarnih principa. Javlja se, dakle, bojazan da nije moguće ispričati neku etičku činjenicu bez vještine pisanja i nužnog estetskog oblika. To najbolje svjedoči novela **Posljednje ljeto** u kojoj je literarni iskaz na zamjernoj visini, pa bismo mogli potvrditi da je pisac samo u toj noveli uspio dati potpunu sintezu između etičkog i estetskog, između sadržaja i oblika. Skladnost te novele potvrđuje njezin minuciozni i gipki stil.

Krčmar je majstor pointe; gotovo nema novele u kojoj bar pri kraju ne zaiskri ljepota misli i tako zaokruži priču u sliku koja se pamti kao čisto ozračje.

Novela **Skitač** djeluje donekle neuvjerljivo, ali je pointa i u njoj na visini. Novela **U zrcalu** — koja je dala naslov zbirci — djeluje bizarno u svojem motivu, dok su novele **Jabuka** i **Klupa u parku** u znaku dubljeg poniranja pisca u misterij prijestupa i grijeha. Novela **Jedan dan Ivana Vrane** zadire duboko u obiteljsko pitanje djece. Puna je topline i dirljivosti.

Nadamo se da će nas Stjepan Krčmar razveseliti i novim plodonosnijim djelima.